

Voorstel voor Amendement op het

Wetsvoorstel tot wijziging van het koninklijk besluit nr. 78 van 10 november 1967 betreffende de uitoefening van de gezondheidszorgberoepen met het oog op de reglementering van de uitoefening van de klinische psychologie, van de klinische seksuologie en van de klinische orthopedagogiek

van

Lionel Vandenberghe, Mia De Schamphelaere, Jacinta De Roeck en Christel Geerts

ingediend in de Belgische Senaat op 13.05.2004

**Dit voorstel voor amendement werd goedgekeurd door
de Franstalige en Nederlandstalige sectoren van de
Belgische Federatie van psychologen**

Wetsvoorstel tot wijziging van het koninklijk besluit nr. 78 van 10 november 1967 betreffende de uitoefening van de gezondheidszorgberoepen met het oog op de reglementering van de uitoefening van de klinische psychologie, van de klinische seksuologie en van de klinische orthopedagogiek

Amendement

Art 2

Artikel 2 wordt gewijzigd als volgt:

“§ 1. In het koninklijk besluit nr. 78 van 10 november 1967 betreffende de gezondheidszorgberoepen, gewijzigd bij de wetten van 26 april 1973, 17 december 1973, 20 december 1974, 13 december 1976 en 30 december 1977, het koninklijk besluit van 8 juni 1983, de wetten van 14 mei 1985 en 26 december 1985, het koninklijk besluit van 26 december 1985, de wetten van 19 december 1990, 28 augustus 1991 en 26 juni 1992, het koninklijk besluit van 9 november 1992, de wetten van 6 augustus 1993, 22 februari 1994, 6 april 1995, 20 december 1995, 29 april 1996, 17 maart 1997, 13 november 1997, 10 december 1997, 22 februari 1998, 16 april 1998, 17 november 1998, 25 januari 1999 en 13 mei 1999, het koninklijk besluit van 14 juni 1999 en de wetten van 2 januari 2001, van 10 augustus 2001 en van 2 augustus 2002, wordt Artikel 1 vervangen door volgende tekst:

“Art 1. §1. Het gewoonlijk verrichten van handelingen die tot doel hebben of worden voorgesteld als handelingen die tot doel hebben gezondheidszorgen aan een menselijk wezen toe te dienen is verboden aan personen wiens beroep niet geregeld is in dit koninklijk besluit betreffende de uitoefening van de gezondheidszorgberoepen of in de wet van 29 april 1999 betreffende de niet-conventionele praktijken inzake de geneeskunde, de artseneerbereidkunde, de kinesithérapie, de verpleegkunde en de paramedische beroepen.

§2. Elke beoefenaar van een gezondheidszorgberoep heeft de verantwoordelijkheid de patiënt te adviseren een andere terzake competente gezondheidszorgverlener te raadplegen wanneer de gezondheidsproblematiek waarvoor de tussenkomst wordt gevraagd de grenzen van het eigen competentiegebied overschrijdt.

De inhoud van Art 2 van het wetsvoorstel Vandenberghe e.a. wordt ondergebracht in Art 4.

Art 3

Artikel 3 omvat volgende bepalingen:

“§1. In hetzelfde koninklijk besluit wordt Art2§1 vervangen door volgende tekst:

“De geneeskunde omvat de geneeskunde, de tandheelkunde inbegrepen, uitgeoefend ten aanzien van menselijke wezens, en de artseneerbereidkunde, onder hun preventief of experimenteel, curatief, continu en palliatief voorkomen.

Onder de uitoefening van de geneeskunde wordt verstaan het gewoonlijk verrichten van handelingen die tot doel hebben, of voorgesteld worden tot doel te hebben, bij een menselijk wezen, hetzij het onderzoeken van de gezondheidstoestand, hetzij het opsporen van ziekten en gebrekkigheden, hetzij het stellen van de diagnose, het instellen of uitvoeren van een behandeling van een fysische of psychische, werkelijke of vermeende pathologische toestand, hetzij de inenting.

De Koning kan, overeenkomstig de bepalingen van artikel 46, de handelingen bedoeld bij vorig lid nader bepalen.

Niemand mag de geneeskunde zoals bepaald in het tweede lid van deze bepaling uitoefenen die niet het wettelijk diploma bezit van doctor in de genees-, heel- en verloskunde, dat werd behaald in overeenstemming met de wetgeving op het toekennen van de academische graden en het programma van de universitaire examens, of die niet wettelijk ervan vrijgesteld is, en die bovendien de voorwaarden gesteld bij artikel 7, § 1 of § 2 niet vervult.”

§2. In hetzelfde koninklijk besluit wordt het eerste lid van Art2§2 vervangen door volgende tekst: “ § 2. De personen die door de minister tot wiens bevoegdheid de Volksgezondheid behoort of een door hem gemachtigde ambtenaar, erkend zijn als drager van de beroepstitel van vroedvrouw zijn gemachtigd de praktijk van de normale bevallingen te doen, onder voorbehoud te voldoen aan de voorwaarden gesteld bij artikel 7, § 1 of § 2.”

§3. In hetzelfde koninklijk besluit wordt Art 3 vervangen door volgende tekst:

“Art. 3. Onder de uitoefening van de tandheelkunde wordt verstaan het gewoonlijk verrichten van alle bewerkingen of handelingen, uitgevoerd in de mond der patiënten, die het behoud, de genezing, het herstellen of vervangen van het gebit daarin begrepen het weefsel van de tandkas, op het oog hebben, meer bepaald die welke behoren tot de operatieve tandheelkunde, de orthodontie, en de mond- en tandprothese.

De Koning kan, overeenkomstig de bepalingen van artikel 46, de handelingen bedoeld bij vorig lid nader bepalen.

Niemand mag de tandheelkunde uitoefenen die niet het diploma van licentiaat in de tandheelkunde bezit, dat werd behaald overeenkomstig de wetgeving op het toekennen van de academische graden en het programma van de universitaire examens, of die niet wettelijk ervan vrijgesteld is, en die bovendien de voorwaarden, gesteld bij artikel 7, § 1 of § 2 niet vervult.”

§4. In hetzelfde koninklijk besluit worden in Art 21bis volgende wijzigingen aangebracht:

Het eerste lid van §1 wordt vervangen door volgende tekst: “ § 1. Niemand mag de kinesitherapie uitoefenen die niet houder is van een erkenning afgegeven door de Minister tot wiens bevoegdheid de Volksgezondheid behoort.”

Het eerste lid van §4 wordt vervangen door volgende tekst: “ § 4. Onder uitoefening van de kinesitherapie wordt beschouwd, het gewoonlijk verrichten van :”

De inhoud van het artikel 3 van het wetsvoorstel Vandenberghe e.a. vervalt.

Art 4 (voorheen Art 2)

Het eerste lid van §1 wordt ingekort tot:

“§ 1. In hetzelfde koninklijk besluit wordt een hoofdstuk *lquater* ingevoegd met als opschrift : « De uitoefening van de klinische psychologie », bevattende de artikelen 21*duodevicies* en 21*undevicies*, luidend als volgt :”

Het tweede lid van §1 wordt gewijzigd in:

“« Art. 21*duodevicies*. § 1. De klinische psychologie wordt uitgeoefend door de houder van een erkenning toegekend door de minister tot wiens bevoegdheid de Volksgezondheid behoort.”

Het vijfde lid van §1 wordt gewijzigd in:

“Deze erkenning mag enkel toegekend worden aan een houder van een diploma van universitair onderwijs in het gebied van de klinische psychologie dat een opleiding bekroont die, in het kader van voltijds onderwijs, minstens vijf jaar studies telt, een stage van 6 maanden in het gebied van de klinische psychologie inbegrepen. De Koning kan de minimale voorwaarden waaraan dient beantwoord, nader bepalen;”

Het zevende lid van §1 wordt vervangen door :

“§ 4. Onder de uitoefening van de klinische psychologie wordt verstaan het gewoonlijk verrichten van autonome handelingen die tot doel hebben de preventie, het onderzoeken, het opsporen, het stellen van een diagnose van psychisch of psychosomatisch lijden bij mensen, en hun behandeling of begeleiding. “

Nog steeds bij §1, bij het ingevoegd Art. 21undevicies, §3 die de samenstelling van de Nationale Raad voor de klinische psychologie behandelt, wordt 4 ° vervangen door:

“2 leden, een ethicus en een jurist, voorgedragen door de minister tot wiens bevoegdheid de Volksgezondheid behoort.”

Het tweede lid van §2 wordt vervangen door:

“« Art. 21 vicies. § 1. De klinische seksuologie wordt uitgeoefend door de houder van een erkenning toegekend door de minister tot wiens bevoegdheid de Volksgezondheid behoort.”

Het vijfde lid van §2 wordt vervangen door:

“Deze erkenning mag enkel toegekend worden aan een houder van een diploma van universitair onderwijs in het gebied van de klinische seksuologie dat een opleiding bekroont die, in het kader van voltijds onderwijs, minstens vijf jaar postsecundaire studies telt waarvan drie jaar universitaire studies in de klinische seksuologie, een stage van ten minste 6 maanden op het gebied van de klinische seksuologie inbegrepen. De Koning kan de minimale voorwaarden waaraan dient beantwoord, nader bepalen;”

Het zevende lid van §2 wordt vervangen als volgt:

“§ 4. Onder uitoefening van de klinische seksuologie wordt verstaan het gewoonlijk verrichten van autonome handelingen die tot doel hebben de preventie, het onderzoeken, het opsporen, het stellen van een diagnose van moeilijkheden en lijden bij personen betreffende de seksualiteit, met inbegrip van de relationele dimensie, en hun behandeling of begeleiding. “

Het tweede lid van §3 wordt vervangen door:

“« Art. 21 bis et vicies. § 1. De klinische orthopedagogiek wordt uitgeoefend door de houder van een erkenning toegekend door de minister tot wiens bevoegdheid de Volksgezondheid behoort.”

Het vijfde lid van §3 wordt vervangen door:

“Deze erkenning mag enkel toegekend worden aan een houder van een diploma van universitair onderwijs in het gebied van pedagogische wetenschappen of psychologie dat een opleiding bekroont die, in het kader van voltijds onderwijs, minstens vijf jaar studies telt, een stage van ten minste 6 maanden op het gebied van de klinische orthopedagogie inbegrepen. De Koning kan de minimale voorwaarden waaraan dient beantwoord, nader bepalen;”

Het zevende lid van §3 wordt vervangen door:

“§ 4. Onder uitoefening van de klinische orthopedagogiek wordt verstaan het gewoonlijk verrichten van autonome handelingen die tot doel hebben de preventie, het onderzoeken, het opsporen, het stellen van een diagnose van psychische of opvoedingsproblemen bij personen en het opstellen en/of uitvoeren van een handelingsplan.”

Art 5 tot 36

De nummering van de artikels 4 tot 35 verhogen met één en worden artikel 5 tot 36.

Art 24 (voorheen 23)

Het tweede lid wordt:

1° in §1, 1° worden de woorden “de artikelen 2, 3, 4, 21bis of 51” vervangen door de woorden “de artikelen 1,2, 3, 4, 21bis of 51”

De huidige nummering 1° tot 4° wordt veranderd in 2° tot 5°.

Verantwoording

Toen in 1967 het volmachtbesluit KB78 gepubliceerd werd beoogde men de uitoefening van de geneeskunst te regelen en de maatschappij te beveiligen tegen de uitoefening van gezondheidszorgen door onbevoegden. Dit doel werd bereikt via de negatieve definitie in Art 2 §1. In de loop van de jaren zijn er steeds meer gezondheidszorgberoepen bijgekomen zodat in 2001 de titel van het koninklijk besluit werd aangepast tot "Koninklijk besluit nr 78 betreffende de uitoefening van de gezondheidszorgberoepen". De structuur van het KB werd evenwel behouden. Dit geeft bij de toevoeging van nieuwe gezondheidszorgberoepen steeds opnieuw problemen bij de definiëring en regelgeving.

Het toevoegen van nieuwe beroepen op een wijze waarbij telkens opnieuw een uitzondering dient gemaakt tegenover de gebiedsomschrijving van de geneeskunde leidt op de duur tot een juridisch kluwen en biedt geen kader voor een echt volwaardige toevoeging van nieuwe beroepen. Het toevoegen van nieuwe beroepen via een definiëring van een nieuw soort praktijk, met name 'geestelijke gezondheidszorg' doet dan weer beroep op een achterhaald wetenschappelijk concept, geeft aanleiding tot overlappingen en nieuwe onwerkbaar kunstmatige scheidingslijnen en veroorzaakt op wetgevend gebied zelf interne inconsistenties in KB78.

Daarom werd in dit amendement gekozen voor een positieve definitie van de geneeskunde. Hierdoor is het mogelijk de verschillende gezondheidszorgberoepen op een parallelle wijze te vermelden, telkens met erkenningscriteria en bevoegdheidsomschrijving. Er werd niet geraakt aan de bevoegdheden van de geneeskunde. Via een algemeen verbod om op gewoontelijke basis gezondheidszorgen aan de mens toe te dienen door personen wiens beroep niet beschreven wordt in KB78 of de Wet op de niet-conventionele praktijken, wordt de maatschappij beveiligd tegen onbevoegden. De verplichting tot advies een terzake competente gezondheidszorgverzorger te raadplegen wanneer de gezondheidsproblematiek waarvoor de tussenkomst wordt gevraagd de grenzen van het eigen competentiegebied overschrijdt, biedt een beveiliging tegen onbevoegdheid bij de gezondheidszorgers zelf.

Dit amendement wijzigt verder niets aan de inhoud en doelstelling van het wetsvoorstel Vandenberghe-De Schamphelaere-De Roeck-Geerts betreffende de wettelijke regeling van de klinische psychologie, de klinische seksuologie en de klinische orthopedagogiek.

Omdat in Art 1 wordt gesteld dat elke beoefenaar van een gezondheidszorgberoep de verantwoordelijkheid heeft de patiënt te adviseren een andere terzake competente gezondheidszorgverzorger te raadplegen wanneer de gezondheidsproblematiek waarvoor de tussenkomst wordt gevraagd de grenzen van het eigen competentiegebied overschrijdt, werd deze formulering weggelaten bij elke afzonderlijke definitie van de drie toegevoegde beroepen.

Inzake de erkenningsvoorwaarden werd enerzijds een formulering gebruikt die meer aangepast is aan de Europese context en werd anderzijds geëxpliciteerd dat er een stageperiode van 6 maanden verondersteld wordt tijdens de vijfjarige opleiding. Dit laatste vergemakkelijkt de regelgeving betreffende de bijzondere beroepstitels inzake psychotherapie. Bij de redactie van dit amendement werd ten volle rekening gehouden met het advies 7855 van de Hoge Gezondheidsraad betreffende de psychotherapieën.

Het wetsvoorstel Vandenberghe wil Art 7 van KB78 wijzigen zodat ook de klinisch psychologen, de klinisch seksuologen en de klinisch orthopedagogen hun titel moeten laten viseren door de geneeskundige commissie. De wet houdende maatregelen inzake gezondheidszorg van 24.11.2004 (BS 09.03.2005) heeft Art 7 van KB78 ondertussen gewijzigd. Het viseren moet nu gebeuren door het Directoraat-generaal Gezondheidsberoepen, Medische Bewaking en Welzijn op het Werk van de Federale Overheidsdienst Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu. Vermits de nieuwe wettekst geldt voor alle gezondheids-

zorgberoepen en er geen opsomming meer gegeven wordt, mag Artikel 3 van het wetsvoorstel Vandenberghe e.a. wegvallen.

In tegenstelling met de samenstelling van de Nationale Raad voor de klinische seksuologie en de Nationale Raad voor de klinische orthopedagogiek, wordt in het wetsvoorstel bepaald dat de jurist en de ethicus die in de Nationale Raad van de klinische psychologie zetelen een academisch ambt moeten bekleden. Deze verplichting wordt weggelaten omwille van de gelijkvormigheid van de drie raden en om de samenstelling van volledige raden te faciliteren.

In het wetsvoorstel Vandenberghe e.a. werden er geen strafbepalingen toegevoegd voor onwettige uitoefening van de klinische psychologie, klinische seksuologie en klinische orthopedagogiek. Omwille van de positieve definitie van geneeskunde moet evenwel voorkomen worden dat onbevoegden onwettige uitoefening doen van de geneeskunde, maar dan onder een andere naam. Daarom werd in Art 38 §1,1° ook het respecteren van Artikel 1 toegevoegd.